

Perfectum

Vorm

Het belangrijkste vormkenmerk van het Griekse perfectum is de *reduplicatie* van de werkwoordsstam. Verder zijn er verschillende subcategorieën die elk hun eigen kenmerk hebben.

1. kappa-perfecta

(KGG, § 67)

standaard

λύω
 perf. λέ-λυ-κα
 λέ-λυ-κας
 λέ-λυ-κε(ν)
 λε-λύ-καμεν
 λε-λύ-κατε
 λε-λύ-κασι(ν)

ppq. ἐ-λε-λύ-κη
 ἐ-λε-λύ-κης
 ἐ-λε-λύ-κει
 ἐ-λε-λύ-κεμεν
 ἐ-λε-λύ-κετε
 ἐ-λε-λύ-κεσαν

ptc. λε-λυ-κώς, -ότος
 λε-λυ-κυῖα, -ας
 λε-λυ-κός, -ότος

inf. λε-λυ-κέναι

2. geaspireerd perfectum

(KGG, § 68)

als stam op κ, γ, π, β, ττ

τρίβω (labiaal) / gutturaal
 τέ-τρι-φα -χα
 τέ-τρι-φας -χας
 τέ-τρι-φε(ν) -χε(ν)
 τε-τρί-φαμεν -χαμεν
 τε-τρί-φατε -χατε
 τε-τρί-φασι(ν) -χασι(ν)

ἐ-τε-τρί-φη dito
 ἐ-τε-τρί-φης
 ἐ-τε-τρί-φει(ν)
 ἐ-τε-τρί-φεμεν
 ἐ-τε-τρί-φετε
 ἐ-τε-τρί-φεσαν

τε-τρι-φώς, -ότος
 τε-τρι-φυῖα, -ας
 τε-τρι-φός, -ότος

τε-τρι-φέναι

3. stam-perfectum

(KGG, § 69)

- als stam op θ, φ, χ
 - onregelmatig

φαίνω
 πέ-φην-α
 πέ-φην-ας
 πέ-φην-ε(ν)
 πε-φήν-αμεν
 πε-φήν-ατε
 πε-φήν-ασι(ν)

ἐ-πε-φήν-η
 ἐ-πε-φήν-ης
 ἐ-πε-φήν-ει(ν)
 ἐ-πε-φήν-εμεν
 ἐ-πε-φήν-ετε
 ἐ-πε-φήν-εσαν

πε-φην-ώς, -ότος
 πε-φην-υῖα, -ας
 πε-φην-ός, -ότος

πε-φην-έναι

• reduplicatieregels:

a. stam begint met mk:	hoofregel: herhaling mk + ε	vb. λύω → λέ-λυκα
		vb. ποιέω → πε-ποίηκα
	bij φ, χ, θ: idem, zonder aspiratie	vb. φαίνω → πέ-φαγκα
	χ → κ	
	φ → π	
	θ → τ	
b. stam begint met 2+ mk:	hoofregel: herhaling 1 ^e mk + ε	vb. βλέπτω → βέ-βλαφα
	soms: alleen + ε	vb. στρατεύω → ἐ-στράτευκα
c. stam begint met klinker:	verlenging van de beginklinker	vb. ἀδικέω → ἡδίκηκα
d. samengestelde w.w.:	reduplicatie komt achter het vz.	vb. ἀπολύω → ἀπολέλυκα

4. gemengde perfecta

Een drietal werkwoorden hebben een gemengde verbuiging. Het betreft:

- a. δέδοικα < δεῖδω* 'vrezen' * prs.-vorm komt niet voor.
- b. τέθνηκα < ἀποθνήσκω 'sterven'
- c. ἔστηκα < ἵσταμαι 'gaan staan'

Zie voor de verbuiging van deze werkwoorden: KGG, § 73 (!)

Medium

De mediumvormen van het perfectum vorm je in principe door de uitgangen van het medium achter de stam te plaatsen. Vb. λύω → λέ-λυ-μαι.

De uitgangen van het medium zijn:

<i>perfectum</i>	<i>plusquamperfectum</i>
-μαι	-μην
-σαι	-σο
-ται	-το
-μεθα	-μεθα
-σθε	-σθε
-νται	-ντο

N.B. Mediumvormen van het perfectum vertaal je meestal *passief*.

Gebruik

Het perfectum is een *tegenwoordige tijd*, die duidt op een **toestand** die het **resultaat** is van een voorafgaande handeling of gebeurtenis. Het plusquamperfectum is de *verleden tijd* van het perfectum. We vertalen het eerst letterlijk met een *v.t.t.* en indien mogelijk met een iets vrijere vertaling waaruit het toestands- en resultaatskarakter beter tot zijn recht komt. Let daarbij op de context.

Deze resultaat-betekenis vind je het gemakkelijkst terug in de mediumvormen van het (plusquam)perfectum van *transitieve werkwoorden* en in de actieve vormen van *intransitieve werkwoorden*.

	<i>prs.</i>	<i>perf. Act.</i>	<i>perf. Med.</i>	<i>pqp. Act.</i>	<i>pqp. Med.</i>
Vb.	λύω	λέλυκα	λέλυμαι	ἔλέλυκα	ἔλέλυμην
trans.	'ik maak los'	'ik heb losgemaakt'	'ik ben losgemaakt'	'ik had losgemaakt'	'ik was losgemaakt'
			'ik ben vrij'		'ik was vrij'
vb.	βαίνω	βέβηκα		ἔβέβηκα	
intrans.	'ik ga'	'ik ben gegaan'		'ik was gegaan'	
		'ik ben weg'		'ik was weg'	
vb.	γίγνομαι	γέγονα		ἔγέγονα	
intrans.	'ik word / ontsta'	'ik ben geworden'		'ik was geworden'	
		'ik ben', 'ik besta'		'ik was', 'ik bestond'	

Vormoefening

A. De volgende perfectumvormen zijn regelmatig

1. gen. sg. F. ptc. perf. Act. < λύω -
2. 2^e sg. ind. perf. Med. < λούω -
3. 1^e pl. ind. pqp. Act. < ποιέω -
4. acc. sg. M. ptc. perf. Med. < ἀνιάω -
5. nom. sg. M. ptc. perf. Act. < διώκω -
6. 3^e pl. ind. perf. Act. < τιμάω -

B. De volgende perfectumvormen zijn onregelmatig; gebruik de KGG

1. 1^e sg. ind. pqp. < ἀπόλλυμαι -
2. 3^e sg. ind. perf. Med. < ἄγω - (zie KGG, § 75.4 (!))
3. 2^e pl. ind. perf. Med. < ἄγω - (zie KGG, § 75.4 (!))
4. 3^e pl. ind. pqp. Act. < θάπτω -
5. 1^e pl. ind. perf. < ἵσταμαι - (let op!)
6. gen. sg. M. ptc. perf. Med. < εὐρίσκω -

C. Vertaal de bij oef. A. verkregen

werkwoordsvormen; probeer het resultaatsaspect

door te laten klinken in je vertaling.

1.
2.
3.
4.
5.
6.

D. Doe hetzelfde met oef. B.

1.
2.
3.
4.
5.
6.

E. Vertaal oefening

1. χωρίς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἐν ὃ γέγονεν
χωρίς + gen. = zonder
2. ἐγὼ κέκλυμαι Σόλων -
3. τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ πάτρος μου κέκτηνται
.....
4. Er zijn veel [overwegingen] die mij [ertoe] aansporen om jullie advies te geven, kinderen, ἃ βέλτιστα εἶναι κρίνω, καὶ ἃ συνοίσειν ὑμῖν (...) πεπίστευκα -
5. Want mijn ouderdom καὶ τὸ διὰ πολλῶν ἤδη γεγυμνάσθαι πραγμάτων (...), ἔμπειρόν με εἶναι (...) πεποίηκεν -

A. *Regelmatig*

1. λελυκυῖας
2. λέλουσαι
3. ἐπεποιήκαμεν
4. ἡγιαμένον
5. δεδιωχώς
6. τετιμήκασιν

B. *Onregelmatig*

1. ἀπώλωλη
2. ἦκται < ἦγ-ται
3. ἦξθε < ἦγ-σθε
4. ἐτετάφεσαν (N.B. níét ἐτέθαφεσαν)
5. ἔσταμεν (Zie KGG, § 73)
6. ἠύρημένου

C. *Vertaling oef. A*

1. [De vrouw] losgemaakt hebbende → [de vrouw] die losgemaakt had → [de vrouw] die had bevrijd
2. a. Jij hebt jezelf gewassen → jij bent schoon
b. Jij bent gewassen → jij bent schoon
3. a. wij hadden (het) gedaan → wij hadden het voor elkaar (en nu is het klaar)
b. wij hadden (het) gemaakt → wij waren de makers ervan / het was ons product
4. gegriefd zijnde → gegriefd / boos
5. achtervolgd hebbend → (iem.) vlak op de hielen
6. zij hebben geëerd → zij hebben (hem) met eerbewijzen omringd (en nu is hij met eerbewijzen getooid)

D. *Vertaling oef. B*

1. (nadat) ik te gegronde was gegaan → (toen) ik overleden / dood was
2. hij is gebracht → hij is gebracht (en nu is hij er)
3. jullie zijn gebracht → jullie zijn gebracht (en nu zijn jullie er)
4. zij hadden (de doden) begraven → zij hadden (de doden) begraven (en nu liggen zij in het graf)
5. wij zijn gaan staan → wij staan (wij zijn gaan staan en nu staan wij)
6. gevonden zijnde → gevonden / ontdekt

F. *Vertaaloefening*

1. Zonder Hem is niets ontstaan wat bestaat (lett. wat ontstaan is)
2. Ik ben Solon genoemd → ik heet Solon
3. Ik heb het huis van mijn vader verworven → Ik bezit het huis van mijn vader
4. Er zijn veel [overwegingen] die mij [ertoe] aansporen om jullie advies te geven, kinderen, m.b.t. de dingen die ik als beste beschouw en m.b.t. de dingen waarvan ik geloofd heb (→ overtuigd ben) dat ze nuttig zijn voor jullie
5. Want mijn ouderdom en het feit dat ik al door vele zaken getraind ben, hebben gemaakt dat ik ervaren ben